

Adroddiad i'r	Pwyllgor Gwasanaethau Democrataidd
Dyddiad y cyfarfod	30 Medi 2022
Aelod/Swyddog Arweiniol	Y Cynghorydd Julie Matthews / Steve Price
Awdur yr adroddiad	Rheolwr y Gwasanaethau Democrataidd
Teitl	Arolwg Amser Cyfarfodydd 2022

1. Am beth mae'r adroddiad yn sôn?

1.1. Mae'r adroddiad yn amlinellu'r gofyniad statudol o dan Fesur Llywodraeth Leol (Cymru) 2011 (y 'Mesur') i gynnal arolwg i geisio barn aelodau etholedig ynghylch amser a lleoliad cyfarfodydd y Cyngor.

2. Beth yw'r rheswm dros lunio'r adroddiad hwn?

2.1. Un o nodau Mesur Llywodraeth Leol (Cymru) 2011 yw hyrwyddo a chefnogi aelodaeth awdurdodau lleol. Gall yr amseroedd pan gaiff cyfarfodydd eu cynnal fod yn ffactor allweddol o ran galluogi aelodau presennol y Cyngor i'w mynychu a gallai hefyd ddylanwadu ar benderfyniad darpar ymgeiswyr i ynghylch sefyll am etholiad. O dan y Mesur dylai awdurdodau lleol arolygu eu haelodau o ran yr amseroedd a'r lleoliadau a ffefrir ar gyfer cyfarfodydd.

3. Beth yw'r Argymhellion?

3.1. Bod y Pwyllgor Gwasanaethau Democrataidd yn ystyried ac yn gwneud sylwadau ar y trefniadau i arolygu aelodau ynghylch amser a lleoliad cyfarfodydd.

4. Manylion yr adroddiad

Y Cefndir i Amseriad Cyfarfodydd

- 4.1 Mae'r Canllawiau Statudol i'r Mesur yn nodi y dylid cynnal cyfarfodydd awdurdod lleol ar adegau, cyfnodau ac mewn lleoliadau sy'n gyfleus i'w haelodau a chyn belled ag y bo hynny'n ymarferol bosibl gan ystyried materion cydraddoldeb ac amrywiaeth.
- 4.2 Ar hyn o bryd mae cyfarfodydd y Cyngor a'r prif gyfarfodydd pwyllgor yn dechrau yn y bore. Mae nifer o gyfarfodydd mewnol lefel-aelodau yn dechrau yn y prynhawn, ac mae un fforwm mewnol (Grŵp Ardal Aelodau Prestatyn a Gallt Melyd) yn dechrau ei gyfarfodydd gyda'r nos. Penderfynwyd ar y patrwm presennol yn dilyn arolygon aelodau yn 2013 a 2018 ac yn sgil argymhellion grŵp tasg a gorffen lefel-aelodau yn 2016.

Lleoliad Cyfarfodydd

- 4.3 Mewn perthynas â lleoliadau, cadarnhaodd yr arolygon blaenorol mai Neuadd y Sir, Rhuthun yw'r lleoliad a ffefrir gan y rhan fwyaf o'r aelodau gyda llawer yn nodi bod lleoliad canolog yr adeilad yn y sir yn fanteisiol. Mae cyfleusterau cyfarfod Neuadd y Sir hefyd yn addas ac yn hygyrch ar gyfer cyfarfodydd sydd ar agor i'r cyhoedd. Gwneir rhywfaint o ddefnydd hefyd o'r ystafelloedd cyfarfod yn swyddfeydd y Cyngor yn Nhŷ Russell, y Rhyl a Chaledfryn, Dinbych.
- 4.4 Yn sgil y pandemig Covid-19 datblygodd ffyrdd newydd o weithio, yn cynnwys symudiad tuag at gyfarfodydd rhithiol. I allu cynnal cyfarfodydd Cyngor a Phwyllgor rhithiol roedd deddfwriaeth frys yn angenrheidiol a daeth hon yn ddeddfwriaeth barhaol yn ddiweddarach o dan Ddeddf Llywodraeth Leol ac Etholiadau (Cymru) 2021. Roedd hyn yn gofyn bod gan awdurdodau lleol drefniadau i alluogi aelodau nad ydynt yn yr un lle i fynychu'r cyfarfodydd hyn.
- 4.5 Y llynedd ystyriodd aelod o'r Grŵp Ffyrdd Newydd o Weithio sut y dylai aelodau gynnal cyfarfodydd y dyfodol a pha offer TGCh fyddai ei angen arnynt i wneud hynny. Cymeradwyodd y Pwyllgor Gwasanaethau Democraidd gynigion y gweithgor ym mis Tachwedd 2021 ac fe'u mabwysiadwyd gan y Cyngor llawn ym mis Rhagfyr 2021. Wrth ystyried a ddylai'r cyfarfodydd ffurfiol, cyhoeddus fod yn gwbl rhithiol neu'n hybrid, penderfynodd y Cyngor ar gyfarfodydd hybrid

(aelodau'n gallu dewis mynychu'n bersonol neu o bell). I ddibenion effeithlonrwydd (arbed amser teithio er enghraifft) ac am resymau amgylcheddol, penderfynodd y Cyngor y dylai cyfarfodydd mewnol fel y cyfarfodydd Ardal Aelodau er enghraifft, yn gyffredinol fod yn gyfarfodydd rhithiol.

Yr Arolwg

4.6 Mae'r arolwg sydd wedi'i atodi yn Atodiad 1 ar ffurf drafft a gellir ei newid ar ôl derbyn sylwadau ac argymhellion y Pwyllgor. Caiff fersiwn terfynol yr arolwg ar-lein ei anfon at holl aelodau etholedig a chyfetholedig prif bwyllgorau'r Cyngor gyda'r canlyniadau a'r sylwadau'n cael eu hadrodd i'r Cyngor llawn am benderfyniad ar y trefniadau ar gyfer cyfarfodydd y dyfodol.

5. Sut mae'r penderfyniad yn cyfrannu at y Blaenoriaethau Corfforaethol?

5.1. Nid yw hyn yn cyfrannu'n uniongyrchol at Flaenoriaethau'r Cyngor.

6. Faint fydd hyn yn ei gostio a sut y bydd yn effeithio ar wasanaethau eraill?

6.1. Mae'r Cyngor yn gwneud defnydd o adnoddau ystafelloedd, rhithiol a hybrid i gynnal ei gyfarfodydd ac mae'r rhain yn ddigon hyblyg i alluogi gwneud newidiadau i'r trefniadau cyfarfodydd. Gallai opsiynau o ran pryd a lle y cynhelir cyfarfodydd fod â goblygiadau o ran cost neu amser staff yn dibynnu ar faint a natur yr opsiynau.

7. Beth yw prif gasgliadau'r Asesiad o'r Effaith ar Les?

7.1. Nid oes angen Asesiad o Effaith ar gyfer yr adroddiad hwn.

8. Pa ymgynghoriadau sydd wedi'u cynnal gyda Chraffu ac eraill?

8.1. Adroddiad ymgynghorol ar gyfer y Pwyllgor Gwasanaethau Democrataidd yw hwn. Bydd yr holl aelodau'n cael gwahoddiad i ateb yr arolwg ar amser a lleoliad cyfarfodydd.

9. Datganiad y Prif Swyddog Cyllid

9.1. Ddim yn angenrheidiol ar gyfer yr adroddiad hwn i'r Pwyllgor Gwasanaethau Democrataidd.

10. Pa risgiau sydd ac a oes unrhyw beth y gallwn ei wneud i'w lleihau?

10.1 Gall trefniadau cyfarfodydd fod yn ffactor allweddol o ran galluogi aelodau presennol y Cyngor i'w mynychu a gallant hefyd ddylanwadu ar benderfyniad darpar ymgeiswyr i ynghylch sefyll am etholiad. neu beidio.

11. Pŵer i wneud y penderfyniad

11.1 Adran 6 o Fesur Llywodraeth Leol (Cymru) 2011

